

การเกาะเกี่ยวความในเรื่องราวของผู้ป่วยโรคจิตเภท

COHERENCE IN NARRATIVE DISCOURSE OF SCHIZOPHRENIC SPEAKERS

จูติรัตน์ รักเหล่า 5537160 LCLG/M

ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุจิตต์ลักษณ์ ติผดุง, Ph.D., สมทรง นุรุษพัฒน์, Ph.D., ปัทมา พัฒน์พงษ์, Ph.D., ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร, Ph.D.

บทคัดย่อ

นับตั้งแต่ได้มีการศึกษาเรื่องการเชื่อมโยงความในภาษาระดับข้อความของผู้ป่วยโรคจิตเภท งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ในผู้ป่วยโรคจิตเภทได้แพร่หลาย จากการศึกษานี้ นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นว่า ผู้ป่วยโรคจิตเภทมีการใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ นอกจากนี้เป็นการยากที่จะวินิจฉัยว่าผู้ป่วยโรคจิตเภทมีความผิดปกติในความคิดด้านบวก (Positive formal thought disorder) หรือไม่ ถึงแม้ว่ามีแบบประเมินความคิดผิดปกติในความคิดหลายแบบที่นำมาประเมินผู้ป่วยโรคจิต การวินิจฉัยค่อนข้างที่จะขึ้นอยู่กับ การประเมินของจิตแพทย์ วิทยุบุคคลระหว่างการสัมภาษณ์ผู้ป่วย ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดทางภาษาศาสตร์ 3 กรอบในงานวิจัยนี้ได้แก่ การเชื่อมโยงความ (ฮาลิเคย์ & ฮาซาน, 1976; ฮาซาน, 1984) หลักการความร่วมมือ (ไกรซ์, 1975) และ การพัฒนาหัวข้อ ซึ่งประกอบด้วย การอ้างถึงตัวละคร (ลองเอเคอร์, 1983) และ การดำเนินเรื่อง (ลองเอเคอร์, 1989)

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการเกาะเกี่ยวความในเรื่องราวของผู้ป่วยโรคจิตเภทจากหนังสือภาพ เพื่อที่จะจัดกลุ่มผู้ป่วยตามลักษณะของการเกาะเกี่ยวความ และเพื่อที่จะหาว่าผู้ป่วยมีลักษณะของความคิดผิดปกติในความคิดด้านบวกหรือไม่ จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่าเรื่องเล่าที่มีลักษณะของการเชื่อมโยงความ การให้ความร่วมมือในเรื่องเล่า และมีการดำเนินเรื่องน้อย รวมทั้งมีการอ้างถึงตัวละครที่ปรากฏในหนังสือภาพค่อนข้างน้อย สามารถจัดอยู่ในกลุ่มที่หนึ่ง คือ กลุ่มผู้ป่วยที่มีลักษณะการเกาะเกี่ยวความในเรื่องเล่าน้อย ส่วนเรื่องเล่าที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับกลุ่มที่หนึ่ง สามารถจัดไว้ในกลุ่มที่สอง คือ กลุ่มผู้ป่วยที่มีลักษณะการเกาะเกี่ยวความในเรื่องเล่ามาก จากการสัมภาษณ์จิตแพทย์ผู้เข้าร่วมในงานวิจัย ผู้วิจัยพบว่าผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีลักษณะการเกาะเกี่ยวความในเรื่องเล่าน้อย มีลักษณะของความคิดผิดปกติในความคิดด้านบวก